

Inuit inissianik pisortat najugaqarfiutaani attartortuusut kisiannili inigisaminnit anisitaasimasut, allamik sarfalersukkamik, imermut aqquteqartumik aammalu kiassarneqartumik inissaqartinneqartarnissaat taamatullu ilaqtariit meerartallit minnerpaamik iganissamut kissartuliornissamullu periarfissaqartinneqartarnissaat pillugu inatsisitigut illersugaalernissaat siunertaralugu, UPA 14-mut malittarisassiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Saqq. Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqtigiit)

pillugu

ISUMALIUTISSIISUT

Siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut tunniussaq

Suliarineqarnerani Ataatsimiititaliami kingullermik uku peqataapput:

Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jens B. Frederiksen, Demokraterne, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit

Ulloq 3. oktober 2013 UKA 2013-imi siullermeerneqareermat Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imaa aamma siunertaa

Siunnersuuteqartup uani siunnersuutimigut kissaatigaa, attartortut pisortat inissiaataannit attartortittakkanit anisitaasut inatsisitigut illersugaasumik innaallagissersugaasumut, imilersugaasumut kiassagaasumullu inisseqqinneqartalernissaat isumannaarneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutikkut siunnerfigineqarpoq ilaqtariit meerartarllit minnerpaamik iganissamut kissartuliornissamullu periarfissaqartinneqarnissaat isumannaarneqassasoq, kiisalu inatsisitigut piumasaqaatit tamakku nalunaarusiornikkut isumannaarneqassasut, taannalu Naalakkersuisunit kingusinnerpaamik UPA 2014-imut nalunaarusiarineqassasoq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Inissiat inisseeqqiffiusartutut atorneqartartut ingammik ilaqutariinnut meerartalinnut pitsaassutsip minnerpaaffilerneqartarnissaannik isumannaarinninnissamut siunertaq partiit akornanni akerlilerneqarani isumaqataaffigineqarpoq. Siunnersuummut atatillugu pitsaaliuilluni suliniarnerit, matumanilu inimik attartornermi akiliutissanut atatillugu akiliinnissamut akilersuinissamullu aaqquissuussinerit pillugit periarfissat pingaaruteqartutut isummersorfigineqarput.

Siunnersuut Sanaartornermut ataatsimiititaliamut innersuunneqarpoq, ilaatigullu pitsaaliuilluni suliniutit aamma aningaasatigut kingunerisassat isummersornerup ingerlaqqinnerani isiginiarneqassasut kissaatigineqarluni.

Naalackersuisuttaaq siunnersuut suliniutigeqqaat, kissaatigineqarlunilu inissianik inisseeqqiffiusartunik atuisarnermut nassuiaatitut Namminersorlutik Oqartussanit nalunaarut atorneqarsinnaassasoq. Naalackersuisuttaaq pingaartippaat pitsaaliuilluni ingerlatsinerup isiginiarneqarnissaa, taamaalilluni inisseeqittarneq pisariaqanngitsumik sivitsorneqartassanngimmat.

Inatsisartuni ataatsimiititaliat allat akuutinneqarnerat

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliaq siunnersuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigisimavaa. Tamatumunngalu atatillugu immikkut isumaginninnikkut peqqissutsikkullu naalackersuinikkut isumaliutit oqaaseqaatillu siunnersuutip malitsigisinnaasai Ataatsimiititaliap oqaaseqarfigeqquai.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap akissutaata assilinera isumaliutissiisummut uunga tapiliunneqarpoq, tak. **ilanngusaaq 1.**

Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu taamani Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinillu Naalackersuisuusumut apeqqutit arlallit akeqqusimavai. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa aamma Naalackersuisup akissutaasa assilineri isumaliutissiisummut uunga tapiliunneqarput, tak. **ilanngusaaq 2** aamma **ilanngusaaq 3.**

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Innuttaasut ataasiakkaat anisitaanermut atatillugu qanoq naatsorsuutigisaqarsinnaallutik paasisaqarnissaannut isumannaarinninnerunissamut siunnersuut una periarfissaassasoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaalilluni Ataatsimiititaliap takusinnaavaa, inisseeqqinneq qanoq kinguneqassanersoq, kiisalu anisitaasoq sunik pisussaaffeqarnersoq

pisinnaatitaaffeqarnersorlu maannakkut periutsimi atorneqartumi suli nalorninarartoqarfiusoq.¹

Siunnersuummi uani anisitaasimasunut inisseeqqittarneq taamaallaat pineqanngilaq, kisiannili aamma inisseeqqifiusartut atorneqartartut pillugit pitsaassutsimik minnerpaaffiliinissaq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, meeqqat Kalaallit Nunaanni inuuniarnikkut atugassaqartinneqarnerisa minnerpaaffilernissaanut isumannaarinissaq pingaaruteqartuusoq, aamma naak assigiinngitsut pissutigalugit angajoqqaajusut tamakku pillugit isumannaarisinnaangikkaluarpataluunniit. Taamaalilluni inersimasut meeqqallu inatsisitigut illersugaanissamik isumannaarinniffiginissaannut, siunnersuuteqartup siunnersuutimini tungavilersuineratut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkani artikel 27, imm. 1-imit 3-mut siunnersuut naapertuuttuusoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Taamaattumik inissianut inisseeqqiffiusartunut pitsaassutsit minnerpaaffilernissaannut, kiisalu pisortat inissiaataanni attartortut attartornermut isumaqatigiissutaannik atorunnaarsitsinermi inisseeqqittarnermut maleruagassiornissamut siunnersuummi uani inatsisitigut piumasagaasiornissap siunertarineqarnera Ataatsimiititaliap isumaqataaffigisinnaavaa.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, inisseeqqinnermi paasissutissat innuttaasup pisariaqartissinnaasai nalunaarummi katitigaasinnaassasut, taamaalilluni pisumi atoruminaakkaluartumi attartortumut eqqissisaatitut erseqqisaatitullu ilapittuutaasinnaallutik. Ataatsimiititaliap paasivaa, inisseeqqinnerup ingerlanerani paasissutissat periutsillu assigiissarneqarnissaannik amigaateqarneq inisseeqqittarnermi nalornissutaasut pingaarnerit ilagigaat. Taamaalilluni inisseeqqinneq sioqqullugu, inisseeqqinnerullu nalaani kingornatigullu ingerlatsinerup ersarissarnissaanut periarfissaq manna Naalakkersuisut atussagaat Ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa. Taamatut sulineq nalunaarummi siunnersuutigineqartumi ilanngunneqarsinnaavoq, imaluunniit sulianik ingerlatsisut aamma innuttaasut ataasiakkaat atugassaattut ataatsimut isigalugu ilitsersuutaasinnaalluni.

Naalakkersuisut ilisimatitsipput, ilaqutariinnut meerartalinnut qitiusumik inisseeqqiffiusartumik pilersitsinissaq eqqarsaataanngitsoq, ilisimatitsillutillu Nuummi kisermaanut qitiusumik inisseeqqittarfiup sananeqarnissaa eqqarsaatigineqartoq. Naalakkersuisut ilisimatitsipputtaaq, attartortut inigisaminnit anisinneqarsimagaluartut namminneq inissiaminnut ilaatigut inisseeqqinneqartartut (ilanngussaq 3). Tamatuma isiginiarnerani pineqartoq pillugu pitsaaliuilluni iliuseqarnissap pingaaruteqassusianik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap tusarniaanermi akissutaa Ataatsimiititaliap immikkut pingaaruteqartut taperserpaa, taamaalilluni inisseeqqisarnerit amerlassusiat ikilisinneqarsinnaassammata (ilanngussaq 1).

¹ "Hjemløshed i Grønland" Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet, 2013, qupp. 173-178.

Siullermeerinermi siunnersuut una siunissami ineqarnermut aaqqissuusseqqinnissamut naapertuuttusoq Naalakkersuisut akissumminni tikkuussissutigaat. Taamaalilluni pitsaaliuilluni iliuuseqarnissaq aamma inisseeqqittarnermut ajornartorsiutip pinartup iliuuseqarfigineqarnissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq. Ataatsimiititaliap tamanna pitsaasutut isigaa, ineqarnermullu aaqqissuusseqqinnissaq taaneqartoq neriuuteqarfigalugu, taamaalilluni aaqqissuusseqqinnermi ataatsimut isigininneq pilersinnaassammat. Siunnersuut akuerineqassappat tamanna pillugu suliaqarnerup ingerlaqqinneranik Sanaartornermut ataatsimiititaliap aamma Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap ataavartumik ilisimatinneqartarnissaat Ataatsimiititaliap aamma Naalakkersuisunut qinnutigissavaa.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq, siunnersuut tunngavilersugaassasoq siunnersuutillu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassasut.

Siunnersuutip piviusunngortinnera inisseeqqiffiusartut maanna atuuttut pitsanngoriaateqarnissaannik kinguneqassappat, siunnersuummi ineqarfiit immikkoortortaani aalajangersimasumi najugaqartunut annikitsumik aningaasartuuteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Ineqarfiit immikkoortortaani attartortunut sinneruttunut aningaasartuutaaratarsinnaasut pillugit Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut nassuiaateqaqqusimavai, tak. ilanngussaq 2. Naalakkersuisut ilisimatitsippot inisseeqqiffiusartuni tamani siunnersuummi piumasaqaatit minnerpaaffissaattut taaneqartut naammaassineqarsimasut (ilanngussaq 3). Taamaalilluni Ataatsimiititaliap nalilertariaqarjaa, siunnersuut taama isikkoqartillugu akuerineqassappat attartortunut sinneruttunut amerlanerusunik akissajaateqartoqannginnissaa.

Naalakkersuisut pineqartoq pillugu siusinnerusukkut nalunaarutip atorunnaarsinneqarneranut tunuliaqutaasut ima ilisimatitsissutigaat:

“Anisitsinerni tamatigut politiit inisseeqqittoqarnissaanik piumasaqaateqartarput, taamaattumillu attartortunut anisitanut inisseeqqittarnermut nalunaarummik immikkut ittumik atuutsitsinissaq pisariaqanngitsutut naliliiffigineqarpoq.”

Periuseq ullumikkut suli unaavoq, attartortut pisortat inissiaataannit anisinneqarneranni inisseeqqiffimmik periarfissaqartitsinissaq politiinit piumasarineqartarnera. Taamaalilluni Ataatsimiititaliap naliliivoq, pissutsit piviusut tunngavigalugit inisseeqqittarnerit amerlassusaat siunnersuutikkut allanngortinneqarnaviannngitsut. Tamanna Ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq, ilanngussaq 3 malillugu Ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaanni takuneqarsinnaasutut inisseeqqinnermut aningaasartuutit ineqarfiup immikkoortortaani attartortunit sinneruttunit matussuserneqartussaammata.

Ataatsimiititaliap inassutai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut aamma Inuit Ataqtatigiinneersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqassapput:

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput, nunami innuttaasunut inuunniarnermut atugassarititaasut minnerpaaffilernissaasa isumannaarneqarnissaa pingaaruteqartoq – aamma attartortunut inisseqqinneqartariaqarsimasunut. Inisseqqinneq imminnermini uippakajaartitsisarpoq, sualummillu meeqqanut sunniuteqarsinnaalluni. Taamaattumik Siumut aamma Inuit Ataqtatigiit isumaqarput inisseqqittarneq pillugu inatsisitigut illersuinissamut siunnersuut una attartortut pisussaaffii pisinnaatitaaffiilu pillugit paasissutissiinissamik isumannaarinissamut atugassarititaasoq pingaarutilik. Taamaalilluni meeqqanut inersimasunullu toqqissisimanerulernissaannut tamanna ilapittuutaasinnaavoq, taamaalilluni inisseqqittarnissamut pisariaqartitsineq annikillisinniarlugu suliniutit pingaarnerutinneqarsinnaassammata.

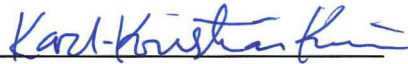
Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut siuliani taaneqartut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa Inatsisartunut inassutigaat.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq Demokraatineersoq siunnersuut pillugu ima oqaaseqassapput:

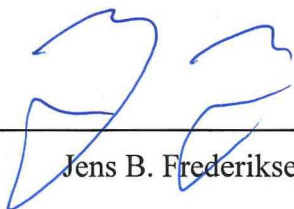
Demokraatit tunngaviumik isumaqarput, inuunniarnikkut atukkat minnerpaaffilernissaasa aamma meeqqanut isumaginninnikkut piumasarisat akuersarneqarsinnaasut isumannaarneqarnissaat naalakkersuinikkut isumaginninnermut tunngasuteqartuusut. Taamaattumik meeqqanut atugassarititaasut isumannaarneqarnissaat isumaginnikkut inatsisiliornermi sammisariaqarput, inissiaqarnikkullu inatsisiliornermiunngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siuliani taaneqartut siunnersuutip itigartinneqarnissaa Inatsisartunut inassutigaat.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

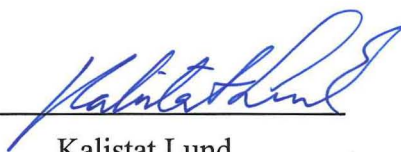
Karl-Kristian Kruse,
Siulittaasoq

Jens B. Frederiksen

Nikolaj Jeremiassen

Kalistat Lund

Aqqaluaq B. Egede

Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq
/Maani

Ulloq: 21. oktober 2013
J.nr.: 01.38.01.05-00051

UKA 2013/82-imut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut tusarniaanermi akissuteqaat.

Inisseeqqittarnermut il.il. pillugit UKA 2013/82-imut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq tusarniaanermut akissuteqaqqullugu 17. Oktober 2013-imi Sanaartornermut Ataatsimiititaliap saaffigaa.

Isumaginninnikkut oqimaaqatigiissitsinissaq eqqarsaatigalugu ataatsimoortumik ineqarnermut politikkip attatiinnarneqarnissaa pisariaqarpoq.

Nunatsinni innuttaasut inissiami ineqarnermut inissiamillu tigumminiinnarnissamut atatillugu aningaasartuutunik aalajangersimasunik akiliinissamut periarfissaqarnissaat ineqarnermut politikkip isumaginninnermut politikkimut nalimmassarneqarsimasup periarfississavaat.

FN-p isumaqatigiissutaanut tunngatillugu inuit kikkulluunniit naleqquttumik ineqarnissaminnut piginnaatitaaffeqarnerat meeqqallu inuunerminni atugaasa naammaginaruunissaat pillugit siunnersuuteqartup taasai ataatsimiititaliamit tapersorsorneqarput. Pingaartumik meeqqanut tunngatillugu periarfissaq atorlugu "Meeqqat piitsuullutik peroriartussanngillat"-mik taaguutilik 2013-imi misissuineq ataatsimiititaliamit innersuussutigineqassaaq.

Pisortat inissiat attartortittagaannut tunngatillugu, UKA 2013/82.imut siunnersuut aallaavigalugu, naleqquttumik inissaqartitsisoqartariaqarpoq aamma isumaginninnermut politikkimut nalimmassarneqartussaavoq, najugaqartut qularnaveeqqummut, ineqarnermut akiliummut, imermut, kiassarnermut eqqaavilerinermullu aningaasartuutunik akiliisinnaaqullugit.

Ineqarnermut isumaginninnermullu politikkip ineqartut kinguaattooruteqannginnissaat sapinngisamik qulakkeerniartussaavaa, taamalu pisoqalernerani sapinngisamik piaartumik akuleruttoqartussaalluni.

Ineqarnermut aningaasartuutininut tunngatillugu kinguaattoortoqannginnissaanik ineqarnermut politikki qulakkeerisuunissaa ataatsimiititaliamit innersuussutigineqassaaq.

Inissinneqarallartarneq pillugu inatsisitigut piumasaqaateqarnissaaq attatiinnarneqassanersoq eqqarsaatigalugu tamanna ineqarnermut politikkimut

tunngasuusooq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aammattaaq inissiat nalinginaasumik ilusissaat taakkunungalu annikinnerpaamik piumasaaqatissat pillugit apeqqutit matumani ilanngullugit.

Nunatsinni angerlarsimaffeqanngitsut amerliartornerat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap eqqumaffigaa. Tamanna uagut politikikkut ilungersunartutut tigusariaqarparput tamatumunngalu aaqqiissutissarsiortariaqarluta. Ilaqutariit pitsaasumik ingerlanissaannut inuttullu atukkat pitsaasuunissaat eqqarsaatigalugit naleqquttumik peqqinnartumillu ineqarnissamik periarfissaqarnissaq pingaaruteqarpoq.

Angerlarsimaffeqanngitsut amerliartornerisa saniatigut, innuttaasut amerliartuinnartut piomassuserinngisaminnik inuuniarnikkut aningaasaqarniarnikkulluunniit pissuteqartumik inuppassuullutik illumi ataatsimi najugaqartariaqartartut. Pissutsit taamaattut peqqinnissamut, inuuniarnikkut ineriartorniarnermullu ajornartorsiutinut aqputaasarput isiginngitsuusaarsinnaanngisarput, tamatumunngalu politikikkut aaqqiissutissarsiortariaqarluta.

Inuit meeqqaminnik angerlarsimasuutillit imaluunniit angerlarsimaffissaaruttoqartillugu immikkut pissutissaqarpoq sapinngisamik piaartumik isumaginninnikkut politikikkut nalimmassaasoqarnissaa aammalu ilaqutariinnut sammititamik aaqqiisoqarnissaa qulakkeerneqartussaammat ataatsimiititaliap erseqqissaassutigissavaa. Pissutsit tamakku siunnersuummut saqqummiunneqartumut tunngatillugu apeqqutaasorujussuusut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Pingaartumik meeqqat inuusuttullu mianersuuttariaqarnerisa nalaani peqqinnartuni, toqqiissisimanartuni aalajangersimasumillu inissaqartinneqarunnaaraangata.

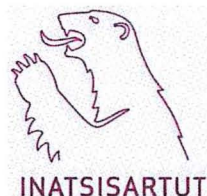
Inissaaleqisut qanoq ilillutik nerisassiortarnersut sunillu atortulersuuteqarnersut annertunerusumik naliliiffiginngikkaluarlugu, isumaginninnikkut politikimi inissaaleqisut siunnerfilimmik tapersersorneqarnissaat isumassorneqarnissaallu pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tassalu ungasinnerusooq isigalugu aaqqiissutissanik nassaartoqarsinnaaqullugu.

Aammattaaq pinaveersaartitsilluni suliniuteqarnermi taakku siunnerfeqarnissaat, pisariitsuunissaat naammaginartuunissaallu aalajangiisuulluinnarpoq, taamaaliornikkut akueruttoqarsinnaaqullugu tapersersuinissamullu neqerooruteqartoqarsinnaaqullugu, taamalu angerlarsimaffeqannginnerup pinaveersaarsinnaaniassagatsigu sapingisamillu annertunerpaamik angerlarsimaffeqanngitsut amerliartuinnartut ikilisinniarlugit.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
sinnerlugu

Lars P. Mathæussen
Ataatsimiititaliap siulittaasua

Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoq
/Maani

Ulloq: 28. oktober 2013

J.nr.: 01.37.01.03-00074

UKA 2013/82 pillugu Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisumut apequtit

UKA 2013/82-imik suliaqarnermut atatillugu ataani apequtigineqartut Sanaartornermut ataatsimiititaliap Naalakkersuisumut akeqquai, immikkoortoq ima qulequtaqarpoq: Inuit inissianik pisortat najugaqarfiutaani attartortuusut kisiannili inigisaminnit anisitaasimasut, allamik sarfalersukkamik, imermut aqquteqartumik aammalu kiassarneqartumik inissaqartinneqartarnissaat taamatullu ilaqtariit meerartallit minnerpaamik iganissamut kissartuliornissamullu periarfissaqartinneqartarnissaat pillugu inatsisitigut illersugaalernissaat siunertaralugu, UPA 14-mut malittarisassiornissamik Naalakkersuisut peqqunegarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

1. Attartortunut ilaqtariinnut kisermaanullu kiisalu illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugit ukiumut anisitaasimasut inaaleqqinneqartut qassiunerinik naatsorsuinerit kissaatigineqarput.
2. Maanna inaaleeqqiffiusartuni innaallagialu, imeq kiassarnerlu pillugit kiisalu iganissamut kissartuliornissamullu ilaqtariit periarfissaannik siunnersuummi piumasarineqartunik qassit naapertuisinnaanersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq. Matumanittaaq nunap immikkoortuini illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugu assigiinngissutsit Naalakkersuisunit ilannguteqquneqarput.
3. Ineqartunut immikkoortortami attartortunut sinneruttunut inimut akiliutigineqartartut qaffaavigineqarnissaannut siunnersuutip aningaasatigut kingunereratarsinnaasai Naalakkersuisunit nalileqquneqarput.
4. Siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortitakkanit anisitsisarneq pillugu nalunaarut sooq atorunnaarsinneqarsimanersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, tamatumanittaaq inaaleeqqiffiusartut atorineqartartuni pitsaassutsimik minnerpaaffiliisarneq sooq atorunaarsimanersoq aamma anisitaanermi inaaleeqqiffissamik neqerooruteqartarnissamik piumasaqateqarneq sooq atorunnaarsimanersut?
5. Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut akissuteqaataannut atatillugu:
 - a. Kisermaanut inisseeqqiffiusartumik sananissaq Naalakkersuisut sulissutigigaat oqaatigineqarpoq. Ilaqutaariinnut meerartalinnut assingusumik suliaqarnissamut aallarnisaanissaq Naalakkersuisut eqqarsaatigivaat?

- b. Inisseeqqiffiusuni najugaqarnissap sivilunerpaamik ukiup affaanut killilernerqarnissaa Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat. Eqqartuussisarnermut inatsimmi § 633, imm. 3-p isiginiarnerani, ineqartoq/ilaqutaariit namminneq inigisaminut/inigisaminnut uteqqissimanngippata, attartortunut/ilaqutariinnut inisseeqqitanut piffissaliussatut killigititap qaangiunnerani iliuusissanik Naalakkersuisut sunik aallarnisaaniarnerusut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq. Tamatumanitaq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq ullumikkut ineqartut/ilaqutariit qanoq annertutigisumik namminneq iniminnut uteqqittarnerusut, kiisalu ineqartunut/ilaqutariinnut tamakkununga piffissalunneqartutut siunnersuutigineqartoq qanoq atorniarneqarnerusut.
- c. Inisseeqqinneqartunut atatillugu arlalinnik unammilligassaqqartoq, Naalakkersuisunit tamakku misissorneqarnerusariaqartut Naalakkersuisut taavaat. Unammilligassat tamakku suunersut erseqqissaatigineqassasoq Ataatsimiititaliap kissaatigaa.
- d. Inisseeqqiffiusartuni ineqartunut pinaveersaartitsiniarnermut tigussaasumillu iliuuseqarnissamut suut ilaatinneqassanersut Naalakkersuisut eqqarsaatigivaat? Taamatut suliniuteqarnissaq atuuttumit qanoq allaanerussuteqarnerusut Naalakkersuisunit erseqqissaatigeqquneqarpoq..
- e. Anisitsisarneq pillugu nalunaarummik suliaqarsinnaaneq sioqqullugu paasisutissat arlallit pissarsiariniarneqassasut Naalakkersuisut taavaat. Nalunaarutip suliarineqarnissaanut paasisutissat suut Naalakkersuisut pisariaqartipaat? Siunnersuummi inisseeqqittarnermi inatsisitigut piumasaaqatit aamma pitsaassutsit minnerpaaffissaat pillugit taaneqartut saniatigut nalunaarutikkut malittarisassiuunneqartussat suut eqqarsaatigivaat?

Siuliani apeqqtunut kalaallisut qallunaatullu akissutit Ataatsimiititaliap tigusuppai kingusinnerpaamik **sisamanngornermi 31. oktober 2013**. Akissut qarasaasiakkut uunga nassiuuteqquneqarpoq: rifre@inatsisartut.gl.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kim Kielsen
Ataatsimiititaliami siuluttaasoq

Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq

/MAANI

Imm. 82 – UKA 2013 – pillugu apeqqutinut akissuteqaatit

Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq 28. oktober 2013-imi UKA 2013/82 pillugu Ineqarnermut, Pinnqortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisumut Aleqa Hammond-imut apeqqutinik arlalinnik saqqummiussaqqarpoq.

Aallarniutigaluguli pissusiviusunik saqqummiussilaarlanga.

Attartortoq akiliinngitsuukkaminik akiitsoqarnini pissutigalugu attartorunnaarsinneqarnissani sioqqullugu akiliinissamut nukingisaarutinik tigusaqqartarpoq, taamatullu attartortup aningaasaqarnikkut ikiorserneqarnissaa siunertaralugu kommuni attaveqarfigineqartarluni. Tassalu attartortut anisinneqartut inuttut akiliisinnaassuseqartutut, kisiannili akiliinissamut piunassuseqanngitsutut kommunimit naliliiffigineqarsimasarput.

Attartortut ineqarnermut akiligassanik akiliinngitsoortarnerinut, aningaasanillu allanut atuisarnerinut peqqutaasut arlaqarsinnaapput. Taamaattumik attartortut taakku pingaarnersiuinerminnut aammalu ineqarnermut akiliinngitsoorsimanerminnut akisussaansamut piareersimasariaqarput.

Innuttaasut tunniussaqqaratik atorluaaginnarsinnaasassappata tamanna iluaqutaanngitsumik takutiitinerusussaavoq. Tunngaviusumik tamanna nammineq inuunermit, qitornanut namminerlu siunissamut akisussaaffeqarumanginnertut isigineqarsinnaavoq.

Matuma kinguliani apeqqutit ataasiakkaat akissuteqarfigineqarput.

Apeqqut 1: Attartortunut ilaqutariinnut kisermaanullu kiisalu illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugit ukiumut anisitaasimasut inaaleqqinneqartut qassiunerinik naatsorsuinerit kissaatigineqarput.

AKISSUT:

Matuma kinguliani takussutissiami 1. oktober 2012-imiit 1. oktober 2013-imut inissianit INI-mit aqunneqartunit (Qaasuitsup Kommuniat, Qeqqata Kommuniata aamma Kommune Kujalliup kiisalu Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannit) attartortut anisitaasut amerlassusii takutinneqarput.

01-11-2013
Sagsnr. 2013-091513
Dok. Nr. 1381281

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: ipan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

	Ilaqutariit			
	Inersimasut	Meeqqat	Aappariit	Kisermaat
Qaanaaq				
Upernavik				
Uummannaq				
Qeqertarsuaq				
Qasigiannugit				3
Ilulissat				1
Aasiaat	1	2	2	6
Kangaatsiaq				
Sisimiut	13	6		4
Kangerlussuaq				1
Maniitsoq				3
Nuuk	2	4		1
Paamiut				4
Qaqortoq	1	1		9
Narsaq	3	6	3	1
Nanortalik	16	33	5	10
Katillugit	36	52	10	43

Apeqqut 2: Maanna inaaleeqqiffiusartuni innaallagiaq, imeq kiassarnerlu pillugit kiisalu iganissamut kissartuliornissamullu ilaqutariit periarfissaannik siunnersuummi piumasarineqartunik qassit naapertuisinnaanersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq. Matumanittaaq nunap immikkoortuini illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugu assigiinngissutsit Naalakkersuisunit ilannguteqquneqarput

AKISSUT:

Inissiat inisseeqqiffiusartut tamarmik innaallagiaqarput, imeqarput kiassarneqarlutillu, aammalu igasoqarsinnaavoq, soorlu kissaaveqarlutik kissarsuuteqarlutilluunniit. Maluginiaqquneqarpoq, attartortuusimasoq nammineerluni imertartartussaattillugu solarimillu orsertartussaattillugu, tamanna nalinginnaasumik imeqarnissamut kiassarneqarnissamullu periarfissaqarnertut isigineqartarmat.

Nunaqarfinni isorliunerusunilu illut ilaqutariinnut ataatsinut inissiat atorineqartarput, taakkunani soorunami inissiaruarnik soqanngimmat. Illoqarfinni inissiaruarni inissiat aamma illut ilaqutariinnut ataatsinut inissiat atorineqartarput.

Apeqqut 3: Ineqartunut immikkoortortami attartortunut sinneruttunut inimit akiliutigineqartartut qaffaavigineqarnissaannut siunnersuutip aningaasatigut kingunereratarsinnaasai Naalakkersuisunit nalilleqquneqarput.

AKISSUT:

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, inissianut inisseeqqiffiusartunut aningaasartuutit najugaqarfiit aningaasaqarnerannut tamarmiusumut naleqqiullugu annikingaatsiartarmata, tamannalu imminermini attartortut allat ineqarnermut akiliutaasa

annertuumik allangnerinik kinguneqartanngimmat. Namminersorlutik Oqartussanit attartortut 2013-imi ineqarnermut akiliutaat tamarmiusut 263 mio. koruuniusimapput.

Apeqqu 4: Siusinnerusukkut Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortitakkanit anisitsisarneq pillugu nalunaarut sooq atorunnaarsinneqarsimanersooq Naalackersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, tamatumannittaag inaaeleeqqiffiusartut atorneqartartuni pitsaassutsimik minnerpaaffiliisarneq sooq atorunnaarsimanersooq aamma anisitaanermi inaaeleeqqiffissamik neqerooruteqartarnissamik piumasaqaateqarneq sooq atorunnaarsimanersut?

AKISSUT:

Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartorunnaarsitsisarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 60, 29. december 1994-imeersoq atorfissaarussimasutut naliliiffigineqarluni 2002-mi atorunnaarsinneqarpoq. Anisitsinerni tamatigitu politiit inisseeqqittoqarnissaanik piumasaqaateqartarput, taamaattumillu attartortunut anisitanut inisseeqqittarnermut nalunaarummik immikkut ittumik atuutsitsinissaq pisariaqanngitsutut naliliiffigineqarpoq.

Tamatuma saniatigitu inissiat inisseeqqiffissat pitsaassusiinut minnerpaaffiliinissaq pisariaqanngitsutut naliliiffigineqarpoq, inissiat inisseeqqiffiusartut inissiaatinit nalinginnaasumik attartortitakkatut atorneqartunit tiguneqartarmata. Taamaattumik attartortunut nalinginnaasunut atugassarititaasut assingi inissiani inisseeqqiffiusuni atugassarititaasunut atuutissapput. Inissiat inisseeqqiffiusartut innaallagissamik, imermik kiassarnermillu peqareertarmata, kiisalu nerisassiorfissaqareertarlutik, tamanna pillugu piumasaqaateqarfiusumik nalunaarusiornissaq ineqarnermut akiliutit qaffannerinik kinguneqassanngilaq.

Apeqqu 5:

Siunnersuutip suillermeerneqarnerani Naalackersuisut akissuteqaataannut atatillugu:

- a. Kisermaanut inisseeqqiffiusartumik sananissaq Naalackersuisut sulissutigigaat oqaatigineqarpoq. Ilaqutariinnut meerartalinnut assingusumik suliaqarnissamut aallarnisaanissaq Naalackersuisut eqqarsaatigivaat?

5a-mut AKISSUT:

Naamik, ilaqutariinnut meerartalinnut inisseeqqittarfimmik sananissaq Naalackersuisut eqqarsaatiginngilaat.

- b. Inisseeqqiffiusuni najugaqarnissap sivisunerpaamik ukiup affaanut killilerneqarnissaa Naalackersuisut sulissutiginiarpaat. Eqqartuussisarnermut inatsimmi § 633, imm. 3-p isiginiarnerani, ineqartoq/ilaqutaariit namminneq inigisaminut/inigisaminut uteqqissimangippata, attartortunut/ilaqutariinnut inisseeqqitanut piffissaliussatut killigititap qaangiunnerani iliuusissanik Naalackersuisut sunik aallarnisaaniarnersut Naalackersuisunut nassuiaatigeqquneqarpoq.

Tamatumanittaag Naalackersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq ullumikkut ineqartut/ilaqutariit qanoq annertutigisumik namminneq iniminnut

uteqqittarnersut, kiisalu ineqartunut/ilaqutariinnut tamakkununga piffissaliunneqartutut siunnersuutigineqartoq qanoq atorniarneqarnersoq.

5b-mut AKISSUT:

Anisitaasoq nutaamik aniseqqinneqassaaq, tassanilu politiit akuliutsinneqaaqqissapput. Taamaalilluni aamma akiligassat akilingitsuumkat akilernerqarsimanersut INI nalileeqqissinnaavoq, anisitaasorlu inissiamut uterteqqinniarlugu anisitaasoq pillugu nutaamik pilersaarusiorsinnaalluni. Nalileeqqittoqanngippat suliarni siuariartoqarsinnaanissaa qulakkeerneqarsinnaanngilaq, taamatullu anisitaasut ukiorpassuarni inisseeqqittarfinni najugaqartussaassallutik.

Illoqarfinni minnerni nunaqarfinnilu anisitaasunut inisseeqqiffissanik nassaarnissaaq ajornakusoorsinnaasarpoq, taamaattumillu inissiamit najugarisimasamit anilluni allamut inisseeqqinneqarnissaaq ajornarsinnaalluni. Ajornartorsiutip taassuma aaqinneqarsinnaanissaanut periarfissat suunersut aamma naliliiffigineqassaaq. Anisitaasut illoqarfinnut qaninnermut nuunnissamut neqeroorfigineqartarnissaat aaqiissutaasinnaavoq.

- c. Inisseeqqinneqartunut atatillugu arlalinnik unammilligassaqartoq, Naalakkersuisunillu tamakku misissorneqarnerusariaqartut Naalakkersuisut taavaat. Unammilligassat tamakku suunersut erseqqissaatigineqassasoq Ataatsimiititaliap kissaatigaa.

5c-mut AKISSUT:

Attartortuusimasut inisseeqqinneqartarneranni nussorneqartarnerinilu suliassat annertoorujussuusarput. INI-mi sulisut piffissartik maannakkut attartortuusunik kiffartuussinissamut taarsiullugu attartortuusimasunut atortarpaat.

Attartortuusimasut ilaat saniliinut akornutaasumik pissusilersortarput. Illoqarfiit immikkoortuini inisseeqqiffiusartuni nipiliorneq, aserorterineq mingutsitsinerlu akuttunngitsumik malunnartarpoq. Ilaanneeriarluni inuit susassaqaanngitsut inissianut inisseeqqiffiusartunut isertertarput, taamaalillutik allanit attartornissaaq pinngitsoortarlugu. Inisseeqqittuarnerit kingunerisaannik attartortuusimasut ilaat utaqqisut allattorsimaffiannut allatsinnissamut akiitsuminnillu akilersuinissamut kajumilersinneqarneq ajorput.

Nunaqarfinni attartortuusimasut inissianut anisitaaffimminnut akuttunngitsumik inisseeqqinneqartariaqartarput. Tamanna soorunami pissusiuvoq pitsaanngitsooq, inuit ilaannut akiliinissamut kaammattuiffiunngitsooq. Illoqarfinnut qaninnermut inisseeqqinneqartarnissaaq inisseeqqittarneq pillugu nalunaarummi allassimasariaqaralarpoq.

Angerlarsimaffeqanngitsut pillugit nalunaarusiami allassimavoq, attartortuusimasunit amerlasuut ilaqtaminnut ikinngutiminnullu inissinnissamut taarsiullugu, taamaalillunilu ineqarnermut tapiissutit apparnissaat pinngitsoorniarlugu inisseeqqittarfinnut inissinneqarnissartik qinertaraat. Attartortuusimasut ilaat inissiami inisseeqqiffiusumi najugaqartutut nalunaarsortittarput, qaqtuguinnarlu taakkunani takuneqarsinnaasarlutik. Allani inissisimasarneq, kisiannili ineqarnermut tapiissutit naatsorsorneqarnerinik sunniuteqarusunnginneq tamatumunnga pissutaasinnaavoq.

- d. Inisseeqqiffiusartuni ineqartunut pinaveersaartitsiniarnermut tigussaasumillu iliuseqarnissamut suut ilaatinneqassanersut Naalakkersuisut eqqarsaatigivaat? Taamatut suliniuteqarnissaq atuuttumit qanoq allaanerussuteqarnersoq Naalakkersuisunit erseqqissaatigeqquneqarpoq.

5d-mut AKISSUT:

Anisitaasussap inissiamit anisitaannginnerani suliniuteqartoqartartussaavoq. Tassalu attartortoq ineqarnermut akiligassaminik kinguaattooruteqarpat, INI-p isumaginninnermut allaffik suleqatigalugu attartortoq attaveqarfigissavaa, aammalu akiligassat akilinngitsuukkat amerlavallaalernissaat pinngitsoorniarlugu qanoq iliorluni akilersuisoqarsinnaaneranut pilersaarusiortoqassalluni. Taamaattumik attartortup akiligassaqarpallaalernissaa inooqatigiinnikkullu ajornartorsiuteqalernissaa pinngitsoorniarlugu suliniutinik aallartitsisoqassaaq. Attartortoq anisitaassagaluarpas assersuutigalugu akiitsunik akilersuinissamut pilersaarusiortoqassaaq, atonerluisoqarsimappat ikiorsiisoqassaaq kiisalu aningaasaqarneq pillugu ilitersuisoqassalluni. Siusinnerusukkut akiitsulinnut akiliinissamut nukingisaarutinik taamaallaat nassiussisoqartarpoq, aammalu anisitaanissaq pinngitsoorniarlugu allanik iliuseqartoqartarani. Ullumikkut INI aamma isumaginninnermut allaffik annertunerusumik suleqatigiipput, suleqatigiinnermilu inissiani inisseeqqiffiusartuni najugaqartut akiliisarnissaannut aaqqiissutissanik nassaarniarloqartarpoq. Tamannali naammangilaq.

- e. Anisitsisarneq pillugu nalunaarummik suliaqarsinnaaneq sioqqullugu paasissutissat arlallit pissarsiarinarneqassasut Naalakkersuisut taavaat. Nalunaarutip suliarineqarnissaanut paasissutissat suut Naalakkersuisut pisariaqartippaat? Siunnersuummi inisseeqqittarnermi inatsisitigut piumasaqaatit aamma pitsaassutsit minnerpaaffissaat pillugit taaneqartut saniatigut nalunaarutikkut malittarisassiuunneqartussat suut eqqarsaatigivaat?

5e-mut AKISSUT:

Nalunaarummik, inissiani inisseeqqiffiusartuni piumasaqaatit minnerpaaffissaannut sinaakkusiiffinnaangitsumik suliaqarnissamut taparserneqarnissaq Naalakkersuisut neriuutigaat. Tamatumali peqatigisaanik akiitsulinnut aammalu inissiani inisseeqqiffiusartuni najugaqartunut suliniuteqartarnissaq, taamaalillunilu anisitaasut akilinngitsuukkaminik akiitsoqaratik inissianut attartortittakkanut nalinginnaasunut uteqqjissinnaanissaat piumasarineqassaaq. Inisseeqqittarnermi ajornartorsiutaasartut misissorneqassappata, aammalu attanneqarsinnaasumik aaqqiissutissarsisoqassappat, inissiani inisseeqqiffiusuni najugaqartut sunik neqeroorfigineqarsinnaanerata qanorlu periarfissaqarnerat paasiniallugu ineqarnermut, isumaginninnermut akileraartarnermullu suliaasaqarfiiit suleqatigiissapput. Tamanna aamma suliaasaqarfinni pitsaanerpaamik ineriartortitsinissaq anguniarlugu ineqarnermut, isumaginninnermut akileraartarnermullu suliaasaqarfinni suleqatigiittoqassasoq akileraartarnermut atugarissaarnermullu inassuteqaatinut naapertuuppoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aleqa Hammond